

02

Miłość niejedno ma imię

Wykład multimedialny

Opis i cel wykładu:

Każdy z wymiarów ludzkiej płciowości: somatyczny, psychiczny i rozumny reaguje we właściwy sobie sposób na osobę płci przeciwnej. Jednak człowiek nie przeżywa osobno żadnej z tych sfer, lecz w jednym wspólnym doznaniu, które często nazywa miłością. W języku polskim dysponujemy zasadniczo tylko tym jednym słowem. Zdecydowanie bogatsze są języki łaciński i grecki, które tę bogatą rzeczywistość ujmują ściślej. Szczególnie trzy słowa niosą ze sobą pożądaną wartość porządkującą: eros, fileo i agape. Ich sens i istotę można odnaleźć kolejno w polskich: zauroczenie, zakochanie i darze z siebie.

W wyniku przeprowadzonych zajęć uczestnik powinien:

- Nazwać i odróżnić od siebie poszczególne stany tak psychosomatyczne, jak duchowe.
- Umieć zdefiniować różne pojęcia miłości

Prezentacja multimedialna do pobrania ze strony:

www.instytutarystotelesa.pl/pobierz

01

slajd

Slajd tytułowy

02

slajd

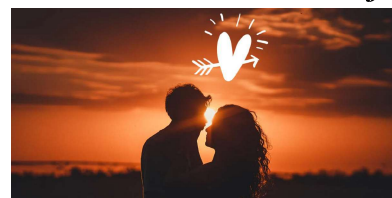
Płciowość jest tą cechą, która sprawia, że ludzie dążą do łączenia się w pary dymorficzne. Choć pojedynczemu człowiekowi niczego nie brakuje do tego, aby mógł samodzielnie żyć, to jednak płęć ujawnia pewną jednostronność i brak, wskazując na żywotną potrzebę miłości i nawiązania głębokiej relacji, obejmującej wszystkie poziomy egzystencji.

Aktywność seksualne człowieka może być nakierowana na ciało osoby płci przeciwnej, jej osobowość lub na nią samą. To, co następnie opisywane jest słowem „miłość”, obejmuje szeroki zakres doświadczeń, które wymagają nazwania i uporządkowania.

-64-

03-06

slajd

Tworzenie się więzi między osobami płci przeciwnej ma w dużej mierze charakter spontaniczny. Można wyróżnić dwie składowe: cielesność i wyobraźnię.

07-08

slajd

Cielesność:

Mianem tym określimy stymulowaną przez popęd seksualny reaktywność somatyczną, która sprawia, że stosunek do osoby płci przeciwnej pozostaje pod silnym wpływem walorów cielesnych. Należy podkreślić, że składowa ta daje o sobie znać bardziej u chłopców (mężczyzn).

Popęd seksualny pojawia się na pewnym etapie rozwoju (adolescencja) jako element zdrowej osobowości. „Kocham Cię, ponieważ ładnie się uśmiechasz”. Bardzo trafną ilustrację tego zjawiska można znaleźć nawet w filmach animowanych, takich jak np. „Madagaskar 2”

-65-

09

slajd

Więź wynikająca z zachwyty nad czyimś wyglądem można nazwać zauroczeniem.

10

slajd

Wyobraźnia:

Podobnie jak cielesność jest stymulowana popędem seksualnym, tak wyobraźnia idzie w parze z intensywnością uczuć. Ta z kolei jest domeną dziewcząt, u których na pierwszy plan w przeżywaniu osoby płci przeciwnej wysuwają się doznawane odczucia. Świat uczuć streszcza się w zdaniu: „Czuję, że cię kocham, Ty mój ideale.”

11-12

slajd

Czy to jest miłość?

W tym przypadku można mówić raczej o subiektywnym stanie zakochania. Jego obiektem jest osoba obecna w wyobraźni osoby kochającej, często idealizowana.

Zauroczenie i zakochanie są zaledwie etapami na drodze do celu, którym jest powszechne wśród ludzi pragnienie, aby znaleźć miłość jedyną na całe życie. Cel ten osiąga się poprzez bezinteresowne wzajemne darowanie siebie komuś drugiemu na wyłączność i na zawsze. Nie będzie to możliwe bez zaangażowania „centralnej dyspozytorni”, jaką u człowieka stanowi

jego rozumne pociowe „Ja”. Do budowania więzi damsko-męskiej wnosi ono własny wkład w postaci wypowiedzianych słów i podejmowanych decyzji.

Są one obecne już w fazach zauroczenia i zakochania. Jednak stanowią zaledwie dodatek do subiektywnych i nietrwałych doznań, emocji i uczuć. Zmieniają swój sens w zależności od okoliczności.

13-17

slajd

Dar z siebie (osobowy wymiar miłości)

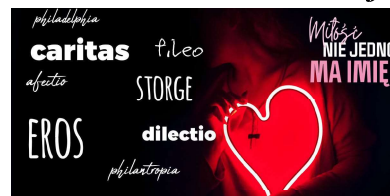
Jest to miłość bezwarunkowa. Przyjmowanie osoby taką jaką jest: „Kocham Cię, TY mój jedyny/moja jedyna i na zawsze. Kocham Cię dla Twoich zalet, ale i pomimo Twoich wad.” Takie wyznania są osobistym aktem rozumnego „Ja”. Nie są umownymi formułkami, ani nawet daniem słowa. Stanowią wyraz woli osoby darującej siebie komuś drugiemu. Odwzajemnione przez rozumne „Ty” zapoczątkowują istnienie „My” w jedności dwojga.

Za wyznaniem miłości kryją się nie tyl-

ko atrakcje cielesne, albo wyobrażeniowe, lecz pragnienie obdarowania drugiej osoby. W pierwszym rzędzie obdarowania samym sobą. Stąd już bardzo blisko do złożenia obietnicy bycia razem na zawsze, która jest naturalnym wyborem prawdziwej miłości. To właśnie stanowi istotę zaślubin. Miłość, która do tego prowadzi i w nich się spełnia nazywamy oblubieńczą. (Miłość 3D)

18-19

slajd

Mnogość pojęć (eros, fileo, agape) oddaje wielowymiarowość doświadczenia miłości.

Eros (miłość pożądania) - wypływa ze podstawowej potrzeby wzajemnego dopełnienia dwóch bytów - kobiety i mężczyzny. Jej podłożem jest popęd seksualny (wyrasta więc z ludzkiej cielesności). Bez wsparcia innych rodzajów miłości jest nie-trwały.

Fileo (miłość przyjaźni) - cechuje się szczerością i empatią, umiejętnością współodczuwania. Zapewnia obojgu rozwój osobowości. Jej ważnym komponentem jest pozytywny klimat uczuciowy.

Agape (miłość życzliwości) - całkowicie bezinteresowna, troskliwa. Pozwala zaakceptować osobę kochaną pomimo jej wad i ułomności, ponieważ jest decyzją woli.

Miłość życzliwości jest doskonała. Stanowi najwyższy stopień wtajemniczenia w relacji z drugą osobą. To źródło satysfakcji i gwarancja szczęśliwego życia - bycia kochanym do końca. Może zaistnieć jedynie na mocy osobowego „Ja”, gdyż cielesność i wyobrażenia opierają się na reakcjach spontanicznych, a agape domaga się trwałości i wyłączności. W pewnym uproszczeniu można zaczerpniętym z kultury greckiej terminom przyporządkować, będące w powszechnym użyciu polskie odpowiedniki. I tak:

- **Eros** odpowiada zauroczeniu i pożądaniu
- **Fileo** odpowiada zakochaniu i przyjaźni
- **Agape** odpowiada darowi z siebie, miłości oblubieńczej

Na co dzień nie dokonuje się takich rozróżnień, ponieważ miłość jest procesem i przechodzi pewne etapy rozwoju, które nakładają się na siebie. Będzie o tym mowa w wykładzie poświęconym fazom rozwoju więzi damsko-męskiej.

Literatura:

- Fromm Erich, O sztuce miłości, Poznań 2012.
- Gaudaniec Arkadiusz, Paradoks bezinteresownej miłości. Studium z antropologii filozoficznej na podstawie tekstów św. Tomasza z Akwinu, Lublin 2015.
- Krąpiec Mieczysław Albert, Struktura aktu miłości, „Roczniki teologiczno-kanoniczne KUL” 1959, z. 1-2, s. 135-154.
- Lewis Clive Staples, Cztery miłości, Maria Wańkowniczo (tłum.), Warszawa 1973.
- Pieper Josef, O miłości, Irena Gano (tłum.), Warszawa 2004.
- Wojtyła Karol, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 2001.
- Wojtyła Karol, O znaczeniu miłości oblubieńczej (Na marginesie dyskusji), „Roczniki Filozoficzne” 1974, z. 2, 162-174.

